

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน

เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖, ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๒๓

โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๒

<http://www.rdpb.go.th>

๑๗ ผลสำเร็จที่โดดเด่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑. แนวทางการฟื้นฟูป่าพรุ
๒. การปลูกและแปรรูปไม้เสียดขาวในพื้นที่พรุ
๓. การปลูกและแปรรูปปาล์มสาก
๔. แก่ล้งดิน
๕. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกข้าวหอมกระดังงา
๖. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพริกจินดา กินผล
๗. การปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุ
๘. การปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด
๙. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกอ้อยคั้นน้ำ
๑๐. การทำการเกษตรกฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด
๑๑. การเลี้ยงปลาอุกอุยกะในพื้นที่ยังพรุ
๑๒. การปลูกสะเดาในสวนยางพารา
๑๓. การเพาะเห็ดฟางด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา
๑๔. การเพาะเห็ดสกุลนางรมด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา
๑๕. การผลิตอาหารชั้นสำหรับไก่พื้นเมือง
๑๖. การใช้หญ้าแฝกฟื้นบำรุงดิน เพื่อขึ้นรูปผลิตภัณฑ์
๑๗. การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรในพื้นที่ยังพรุ

สนใจติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๙๕ หมู่ ๖ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๗๓๖๓ ๑๐๓๓, ๐ ๗๓๖๓ ๑๐๓๘ โทรสาร : ๐ ๗๓๖๓ ๑๐๓๔

<http://www.pikunthong.com>, E-mail: cpt_1@ladd.go.th

พิมพ์ที่ : หน่วยงานจัดพิมพ์ มูลนิธิ กรรพิกษา
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๙๑๖๒, ๐๘ ๐๒๐๒ ๘๑๖๒

๑๗ ผลสำเร็จ ที่โดดเด่น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๓
ผลสำเร็จ
ที่โดดเด่น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คำนำ

จากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในเขตพื้นที่ภาคใต้ ทรงพบว่าพื้นที่ส่วนมากมีสภาพเป็นพรุ ซึ่งเป็นดินเปรี้ยวและคุณภาพต่ำไม่สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๒๕ เพื่อศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง และพัฒนาดินอินทรีย์ และดินที่มีปัญหาอื่นๆ ในพื้นที่พรุ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร รวมทั้งแสวงหาแนวทาง และวิธีการพัฒนา ทั้งทางด้าน การเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และการเกษตรอุตสาหกรรม ที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และสภาพภูมิสังคม เพื่อเป็นต้นแบบแห่งความสำเร็จให้กับพื้นที่อื่นๆ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ร่วมกับ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส ได้รวบรวมผลสำเร็จจากการศึกษา ทดลอง วิจัยของศูนย์ศึกษาฯ ที่เป็นต้นแบบในเรื่อง “**ป่าพรุเสื่อมโทรม สดสมดินเปรี้ยว แกล้งดินอย่างเดียว พัฒนาได้ยั่งยืน**” โดยปัจจุบันมีแล้วกว่า ๒๙๑ เรื่อง และคัดเลือกเฉพาะผลงานที่โดดเด่น ที่ขยายผลสู่เกษตรกรแล้ว มีตัวอย่างผู้ประสบความสำเร็จจริง มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้มาจัดทำเป็นเอกสารคู่มือ

เอกสารคู่มือ “**๑๗ ผลสำเร็จที่โดดเด่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ**” ฉบับนี้ ได้อธิบายถึงรายละเอียดขั้นตอน วิธีการทำ ขอบเขต ปริมาตร รวมถึงต้นทุน และค่าตอบแทนในแต่ละกิจกรรม โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์กับประชาชนผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ต่อไป

สำนักงาน กปร.
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

สารบัญ

๑. แนวทางการฟื้นฟูป่าพรุ.....	๕
๒. การปลูกและแปรรูปไม้เสียดินขาวในพื้นที่พรุ.....	๖
๓. การปลูกและแปรรูปปาล์มสาธุ.....	๘
๔. แกล้งดิน.....	๙
๕. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกข้าวหอมกระดังงา.....	๑๐
๖. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกผักกิ้นผัก กิ้นผล.....	๑๑
๗. การปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุ.....	๑๒
๘. การปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด.....	๑๔
๙. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกอ้อยคั้นน้ำ.....	๑๕
๑๐. การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด.....	๑๖
๑๑. การเลี้ยงปลาตุกอุยเทศในพื้นที่ดินพรุ.....	๑๘
๑๒. การปลูกสะระแหน่ในสวนยางพารา.....	๑๙
๑๓. การเพาะเห็ดฟางด้วยขี้เสื่อยไม้ยางพารา.....	๒๐
๑๔. การเพาะเห็ดสกุลนางรมด้วยขี้เสื่อยไม้ยางพารา.....	๒๑
๑๕. การผลิตอาหารชั้นสำหรับไก่พื้นเมือง.....	๒๒
๑๖. การใช้หญ้าแฝกพันธุ์สงขลา ๓ เพื่อขึ้นรูปผลิตภัณฑ์.....	๒๓
๑๗. การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรไล่ยุงในพื้นที่พรุ.....	๒๔

ศูนย์ศึกษากการพัฒนามันกุลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ภาพอดีต

ภาพปัจจุบัน

๑. แนวทางการฟื้นฟูป่าพรุ

ป่าพรุโต๊ะแดง เป็นป่าพรุผืนสุดท้ายของประเทศที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เป็นป่าพรุที่มีค่ามีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งมีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปในลักษณะที่เสื่อมโทรมได้ง่าย สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้ป่าพรุที่สมบูรณ์เปลี่ยนแปลงเป็นไปในลักษณะที่เสื่อมโทรมนั้นเกิดมาจากการระบายน้ำออกจากพื้นที่อันมีผลทำให้ชั้นดินอินทรีย์แห้งและเกิดไฟป่าเผาไหม้ทำลาย

แนวทางการฟื้นฟูป่าพรุ จึงมุ่งเน้นการส่งเสริมให้ชาวบ้านได้ตระหนักถึงความสำคัญของพื้นที่ป่าพรุ ซึ่งแนวทางการฟื้นฟูสามารถดำเนินการในลักษณะต่างๆ ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุ เพื่อป้องกันไฟไหม้พรุ วางแผนการเพาะชำกล้าไม้เพื่อบริหารจัดการและผลิตกล้าไม้ที่มีคุณภาพ

และปริมาณเพียงพอที่จะนำไปปลูกในพื้นที่ต่างๆ เช่น สาकु เสม็ด และหลุมพี เป็นต้น การเลือกพื้นที่สำหรับจัดสร้างแปลงเพาะชำ ควรเป็นที่ราบบริเวณนอกพื้นที่ป่าพรุ หรือเป็นพื้นที่ที่ไม่มีน้ำท่วมขัง การสร้างโรงเรือนและแปลงเพาะ ควรเน้นพื้นที่ร่มเงาและมีปริมาณแสงลอดผ่านได้ทั่วถึงรวมทั้งการเพาะเมล็ดและการย้ายชำ เมล็ดไม้ป่าพรุส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่ ทำให้การเพาะชำง่ายกว่าขนาดเล็ก ทั้งนี้ เมล็ดไม้ที่มีขนาดเล็กควรให้กล้าไม้ที่เพาะนั้นมีความสูงอย่างน้อย ๑ นิ้วก่อน และเพื่อความหลากหลายของพันธุ์กรรมพืช เมล็ดไม้ที่เก็บนั้น ต้องเก็บจากแม่ไม้ที่ดีและเก็บจากแม่ไม้หลายๆ ต้น นำมาผสมกัน ทั้งนี้ เมื่อนำกล้าไม้ไปปลูกในแปลงจะทำให้กล้าไม้จากแม่ไม้ต่างๆ กระจายไปทั่วแปลง

๒. การปลูกและแปรรูป

ไม้เสม็ดขาวในพื้นที่พรุ

ไม้เสม็ดขาว เป็นไม้ที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในสภาพแวดล้อมหลากหลายทั้งในสภาพพื้นที่เสื่อมโทรม ดินเป็นกรดจัด ดินเค็ม แม้กระทั่งพื้นที่แห้งแล้ง การเจริญเติบโตและกระจายพันธุ์ได้ดีมากในพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขังตามขอบพรุ เสม็ดขาวเป็นไม้ที่มีคุณค่า สามารถนำทุกส่วนของต้นมาใช้ประโยชน์ ส่วนของเนื้อไม้ประชาชนในท้องถิ่นนิยมนำมาใช้ในงานก่อสร้างและงานหัตถกรรม ได้แก่ เครื่องเรือน ของเล่นของใช้ เป็นต้น สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้า เพิ่มรายได้แก่ประชาชนอีกทางหนึ่ง โดยใช้อุปกรณ์พื้นบ้านง่ายๆ ที่ชาวบ้านสามารถทำได้เอง การเตรียมกล้าไม้เสม็ดขาวสำหรับใช้ปลูก ทำได้ทั้งการเพาะด้วยเมล็ดและถอนกล้าเปลือยรากจากป่าธรรมชาติมาชำในถุงดิน หรือการถอนกล้าแบบเปลือยรากไปปลูกในพื้นที่โดยตรงก็สามารถทำได้เปอร์เซ็นต์การรอดตายสูง

พื้นที่ ๑ ไร่ สามารถปลูกเสมีดขาวได้
จำนวน ๔๐๐ ต้น/ไร่ ระยะปลูก ๒ x ๒ เมตร และ
เมื่อเสมีดขาวอายุ ๖ ปีเป็นต้นไป สามารถนำมา
แปรรูปได้

๑. นำมาเผาถ่าน ได้ ๘๓๓ กก./ไร่ ราคา
ขายถ่าน ๒๐ บาท/กก. เป็นเงิน ๑๖,๖๖๐ บาท/ไร่
๒. ทำเสาเข็ม ได้เสาเข็มขนาด เส้นผ่าน

ศูนย์กลาง ๑๓ ซม. ต้นละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท/ไร่

๓. เมื่ออายุต้นเสมีด ๑๐ ปี จะมีขนาดเส้นรอบวง ๕๐ ซม. สามารถนำไม้มาแปรรูปได้
โดยไม้ ๑ ต้น จะได้ไม้ขนาดดังนี้

- ขนาดความหนา ๑ นิ้ว กว้าง ๒.๕ นิ้ว ยาว ๒ เมตร จำนวน ๓ ท่อน
- ขนาดความหนา ๑ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว ยาว ๒ เมตร จำนวน ๒ ท่อน

รวมทั้งหมดได้ไม้ ๒๓ นิ้ว ราคาขายนิ้วละ ๑๘ บาท รายได้ ๔๑๔ บาท/ต้น เป็นเงิน
๑๖๕,๖๐๐ บาท/ไร่

ค่าลงทุนปีแรก จำนวน ๕,๐๐๐ บาท สำหรับปีที่ ๒ - ๖ จำนวน ๒,๐๐๐ บาท/ปี

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (ต่อพื้นที่ ๑ ไร่)

กิจกรรม	ปีที่		รายได้สุทธิ
	๑	๒ - ๖	
ค่าลงทุน			
๑. ค่าพันธุ์	๒,๐๐๐	-	ปีที่ ๖ เป็นต้นไป ไม้เสมีดขาวจึงสามารถนำ มาแปรรูป หากจำหน่ายทั้งต้น จะขายได้ ๒๕ บาท/ต้น และ สร้างรายได้ ๓๐,๐๐๐ บาท / ไร่
๒. ค่าปลูก	๑,๐๐๐	-	
๓. ค่าบำรุงดูแล	๒,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	

๓. การปลูกและแปรรูป ปาล์มสาคู

ปาล์มสาคู เป็นพืชในวงศ์ปาล์ม (Palmae) ที่มีความสำคัญมากชนิดหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่พรุ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงดินโดยการใส่หินปูนฝุ่นอัตราครึ่งหนึ่งของความต้องการปูนของดินรวมกับการใส่ปุ๋ยเคมี เพื่อให้ปาล์มสาคูเจริญเติบโตดี

การใช้ประโยชน์ **ใบปาล์ม** นำมาทำจากมุงหลังคา **น้ำเลี้ยงจากก้านใบ** นำมาทำกาวติดกระดาษ **ยอดอ่อน** นำมาปรุงเป็นอาหารโดยเฉพาะในงานประเพณีพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิม **เนื้อในของส่วนลำต้น** นำมาทำเป็นอาหารสัตว์ รวมทั้งนำมาสกัดเอาแป้งมาใช้ประโยชน์ในการบริโภคเพื่อเป็นแหล่งทดแทนคาร์โบไฮเดรตจากข้าวหรือพืชเกษตรอื่นๆ นอกจากนี้ **ต้นปาล์มสาคู** สามารถนำมาปลูกเพื่อช่วยในการอนุรักษ์และรักษาสีงแวดล้อม เช่น ปลูกเป็นแนวกันลม ปลูกให้ร่มเงา และปลูกเพื่อป้องกันกรกัดเซาะหรือป้องกันการพังทลายของดิน

ปาล์มสาคูจะนำมาแปรรูปได้เมื่ออายุ ๕ ปีขึ้นไป โดยพื้นที่ ๑ ไร่ สามารถปลูกปาล์มสาคูได้ ๒๒ ต้น ระยะปลูกที่เหมาะสมคือ ๙ x ๙ เมตร สร้างรายได้ ๑๓,๐๐๐ บาท/ไร่ ค่าลงทุนปีแรกจำนวน ๕,๐๐๐ บาท สำหรับปีที่ ๒ - ๕ จำนวน ๒,๐๐๐ บาท/ปี

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (ต่อพื้นที่ ๑ ไร่)

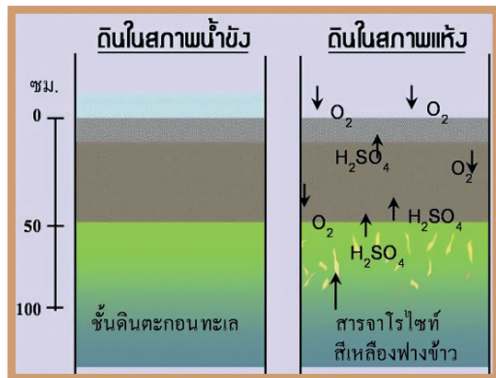
กิจกรรม	ปีที่		รายได้สุทธิ
	๑	๒ - ๖	
ค่าลงทุน			ปีที่ ๕ เป็นต้นไปสามารถนำมาแปรรูปได้จากส่วนประกอบต่างๆ ทั้งใบ น้ำเลี้ยงยอดอ่อน เนื้อไม้ ลำต้น ฯลฯ สร้างรายได้ ๑๓,๐๐๐ บาท / ไร่ / ปี
๑. ค่าพันธุ์	๒,๐๐๐	-	
๒. ค่าปลูก	๑,๐๐๐	-	
๓. ค่าบำรุงดูแล	๒,๐๐๐	๘,๐๐๐	

๔. แกล้งดิน

จังหวัดนราธิวาสเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ มีพื้นที่บางส่วนกลายสภาพเป็นพื้นที่ร้างเนื่องจากดินมีสภาพเป็นดินเปรี้ยวจัด ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ดังนั้นเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริให้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดโดยการใส่วัสดุปูนและการใช้น้ำล้างความเป็นกรดของดินและมีการค้นคว้าวิจัยเรื่องนี้ขึ้นทรงเรียกการศึกษานี้ว่า “โครงการแกล้งดิน” จากผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า กระบวนการแกล้งดินสามารถทำให้พื้นที่ดินเปรี้ยวจัดสามารถทำการปลูกพืชและทำการเกษตรชนิดต่างๆได้เป็นอย่างดี

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ผลสำเร็จจากการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัดทำให้พื้นที่เดิมที่มีสภาพเป็นดินเปรี้ยวจัด ค่า pH ๓ - ๓.๕ ซึ่งไม่สามารถทำการเกษตรได้ เมื่อแก้ไขด้วยการปรับปรุงดินแล้วดินมีค่า pH เพิ่มขึ้นเป็น ๕ - ๕.๕ ที่ระยะเวลา ๑๕ วัน จึงจะสามารถเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรได้ ทั้งนี้ต้นทุนในการผลิตต่อพื้นที่ ๑ ไร่ ใช้วัสดุปรับปรุงดิน ๑.๖ ตันต่อไร่ เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท รักษาสภาพดินได้นานถึง ๕ ปี กรณีมีการเพาะปลูกอย่างต่อเนื่องสภาพดินก็ไม่สามารถกลับสภาพเดิมได้ เนื่องจากมีการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ

๕. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกข้าวหอมกระดังงา

ข้าวหอมกระดังงา เป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิมของชาวจังหวัดนราธิวาส มีลักษณะคล้ายกับข้าวสังข์หยด สีนํ้าตาลเข้ม เม็ดยาวรี และมีความหอมกว่าคล้ายกับข้าวชาวดอกมะลิ ๑๐๕ โดยจะเพาะปลูกเป็นข้าวนาปี ใช้ระยะเวลาการปลูก ๑๕๐ วัน นอกจากนี้ยังมีสรรพคุณทางยา ช่วยรักษาอาการเหน็บชาได้ดี จึงเป็นที่นิยมปลูกและรับประทานกันมากในปัจจุบันและเป็นที่ต้องการของตลาด ปัจจุบันได้ส่งเสริมการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อให้ปลูกข้าวหอมกระดังงาได้ดี พร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพแก่กลุ่มชาวบ้านแปรรูปการผลิตข้าวซ้อมมือหอมกระดังงาเพื่อเพิ่มมูลค่า เป็นการต่อยอดวิถีชีวิตชาวบ้านดั้งเดิมและเป็นการอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดนราธิวาส

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ต้นทุน		รายได้ (บาท)	
กิจกรรม	จำนวนเงิน	ข้าวเปลือก	ข้าวซ้อมมือ
ต้นทุนคงที่			
๑. วัสดุปรับปรุงดิน ๑.๖ ตัน/ไร่ (สามารถรักษาสภาพดินให้พร้อมต่อการเพาะปลูกพืชได้ ๕ ปี)	๒,๔๐๐	๕๕๐ กก./ไร่	๔๐๐ กก./ไร่
ต้นทุนผันแปร		ราคา กก. ละ	ราคา กก. ละ
๑. ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือก ๕ กก./ไร่	๑๕๐	๒๕ บาท	๕๐ บาท
๒. ค่าปุ๋ย	๓๗๑		
๓. ค่าเตรียมแปลง ดูแลรักษาและค่าเก็บเกี่ยว	๒,๐๐๐		
รวม	๔,๙๒๑	๑๓,๗๕๐	๒๐,๐๐๐
กำไรสุทธิ (รายได้ - ต้นทุน)		๘,๘๒๙	๑๕,๐๗๙

๑๗ ผลสำเร็จที่โดดเด่น

[๑๐] ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๖. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดจาเพื่อปลูก

พริกกินพริก กินพล

การปลูกพริกในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดจำเป็นต้องมีการปรับสภาพพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาคือความเป็นกรดของดิน

พืชผักสวนครัวที่แนะนำได้แก่

๑. ตระกูลแตงและตระกูลถั่ว ได้แก่ แตงกวา แตงโม แตงไทย พักทอง บวบ น้ำเต้า มะระ ถั่วฝักยาว และถั่วอื่นๆ ระยะเวลาเก็บเกี่ยว ๔๖ - ๖๐ วัน หลังหยอดเมล็ด

๒. ตระกูลพริกและมะเขือ ได้แก่ พริกชี้ฟ้า พริกชี้ฟ้า มะเขือเปราะ มะเขือยาว ระยะเวลาเก็บเกี่ยว ๖๐ - ๗๕ วัน หลังหยอดเมล็ด มะเขือเทศ ระยะเวลาเก็บเกี่ยว ๕๐ - ๖๐ วัน หลังหยอดเมล็ด

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (ต่อพื้นที่ ๑ ไร่)

กิจกรรม	ต้นทุน (บาท)		รายได้ (บาท)	
	ตระกูลแตง/ ถั่ว	ตระกูลพริก/ มะเขือ	ตระกูลแตง/ ถั่ว	ตระกูลพริก/ มะเขือ
ต้นทุนคงที่ ๑. วัสดุปรับปรุงดิน (สามารถรักษาสภาพดินให้พร้อมต่อการเพาะปลูกพืชได้ ๕ ปี)	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑,๕๐๐ กก./ไร่ ราคา กก. ละ ๑๕ บาท	๔๕๐ กก./ไร่ ราคา กก. ละ ๘๐ บาท
ต้นทุนผันแปร ๑. ค่าเมล็ดพันธุ์ ๕ กก./ไร่	๒๖๐	๒๖๐		
๒. ค่าปุ๋ย	๕๐๐	๕๐๐		
๓. ค่าเตรียมแปลง ดูแลรักษาและค่าเก็บเกี่ยว	๖,๐๕๘	๖,๐๕๘		
รวม	๙,๘๑๘	๙,๘๑๘		
กำไรสุทธิ (รายได้ - ต้นทุน)			๑๒,๖๘๒	๒๖,๑๘๒

๓. การปลูก ปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุ

พื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาส เริ่มมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย และได้มีการนำปาล์มน้ำมันมาทดลองปลูกในพื้นที่เมื่อปี ๒๕๒๙ โดยปลูกในดินอินทรีย์และดินเปรี้ยวจัด ผลปรากฏว่าปาล์มน้ำมันมีการเจริญเติบโตดีและสามารถให้ผลผลิตคุ้มค่าต่อการลงทุน จำเป็นต้องให้ความสำคัญ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ต่อพื้นที่ ๑ ไร่ (คำนวณที่ราคาปาล์ม กิโลกรัมละ ๖ บาท)

รายละเอียด	ปีที่						
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗
ค่าลงทุนคงที่							
- ค่าขุดยกร่อง	๑๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-
- วัสดุปรับปรุงดิน	๒,๔๐๐	-	-	-	-	-	-
- ค่าพันธุ์	๑,๘๗๐	-	-	-	-	-	-
ค่าลงทุนแปรผัน							
- ค่าปุ๋ย	๘๘๐	๑,๑๑๖	๑,๓๔๒	๑,๕๖๘	๑,๗๙๖	๒,๐๒๒	๒,๒๔๙
- ค่าดูแลรักษา	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
- ค่าขนส่ง	-	-	-	๗๕๐	๑,๐๐๐	๑,๒๕๐	๑,๒๕๐
- รวมค่าลงทุน	๑๗,๑๕๐	๓,๑๑๖	๓,๓๔๓	๓,๓๔๓	๔,๓๑๘	๔,๗๙๖	๕,๒๗๒
รายได้	-	-	-	๙,๖๖๐	๑๖,๙๘๐	๒๓,๕๔๐	๓๕,๔๐๐
รายได้สุทธิ	-๑๗,๑๕๐	-๓,๑๑๖	-๓,๓๔๓	๕,๓๑๘	๑๒,๑๘๔	๑๘,๐๖๘	๒๙,๙๐๑
รายได้สะสม	-๑๗,๑๕๐	-๒๐,๒๖๖	-๒๓,๖๐๙	-๑๘,๒๙๑	-๖,๐๗๕	๑๑,๙๙๓	๔๑,๘๙๔

หมายเหตุ :

- ๑) ราคาผลผลิตปาล์มน้ำมัน กก.ละ ๖ บาท (ข้อมูลจากแปลงทดลอง)
- ๒) ค่าลงทุนปีแรก จำนวน ๑๗,๑๕๐ บาท ปีต่อไปคงเหลือเพียงค่าปุ๋ย และค่าดูแลรักษา ซึ่งค่าปุ๋ยจะปรับเปลี่ยนไป

ในการเตรียมพื้นที่และแปลงปลูก รวมถึงการแก้ไขข้อจำกัดของดินบางประการ เช่น พื้นที่ลุ่มตื้นน้ำท่วมขัง และดินเป็นกรดจัด โดยการใส่หินปูนฝุ่นในอัตราครึ่งหนึ่งของความต้องการปูน สามารถปรับสภาพดินให้เหมาะสมต่อการปลูกพืชได้ยาวนานถึง ๕ ปี ทั้งนี้ ระยะปลูกปาล์มน้ำมันที่เหมาะสมคือระหว่างต้น ๙ เมตร และระยะระหว่างแถว ๙ เมตร ซึ่งในพื้นที่ ๑ ไร่ สามารถปลูกได้ จำนวนทั้งสิ้น ๒๒ ต้น

ปีที่

	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔
	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
	๒,๔๘๓	๒,๕๘๗	๒,๕๘๗	๒,๕๘๗	๒,๖๔๐	๒,๖๔๐	๒,๖๔๐
	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
	๑,๒๕๐	๑,๒๕๐	๑,๒๕๐	๑,๒๕๐	๑,๒๕๐	๑,๒๕๐	๑,๒๕๐
	๕,๔๙๙		๕,๗๓๓	๕,๘๓๗	๕,๘๓๗	๕,๘๙๐	๕,๘๙๐
	๓๖,๗๘๐	๓๑,๘๐๐	๒๕,๙๒๐	๒๒,๘๐๐	๑๘,๙๐๐	๑๖,๘๐๐	๑๖,๘๐๐
	๓๑,๐๔๗	๒๕,๙๖๓	๒๐,๐๘๓	๑๖,๙๖๓	๑๓,๐๑๐	๑๐,๙๑๐	๑๐,๙๑๐
	๗๒,๙๔๑	๙๘,๙๐๔	๑๑๘,๙๘๗	๑๓๕,๙๕๐	๑๔๘,๙๖๐	๑๕๙,๘๗๐	๑๗๐,๗๘๐

ไปตามอายุปาล์ม ทั้งนี้ เริ่มเก็บผลผลิตได้ในปีที่ ๔ และมีรายได้คุ้มทุนในปีที่ ๖

๘. การปลูกมะพร้าวน้ำหอม

ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด

มะพร้าวน้ำหอม (Coconut) การปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดต้องปรับสภาพพื้นที่ให้เหมาะสม โดยการขุดยกร่องเพื่อป้องกันน้ำท่วมขังและปรับปรุงดินโดยการใส่หินปูนฝุ่นอัตรา ๑.๖ ตันต่อไร่ หว่านทั่วแปลงทิ้งไว้ ๑๕ วัน ทำการปลูกให้ระยะปลูกระหว่างต้น ๘ เมตร ระหว่างแถว ๘ เมตร ในพื้นที่ ๑ ไร่ จะสามารถปลูกมะพร้าวน้ำหอมได้จำนวน ๒๕ ต้น

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรม	ปีที่								
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
ค่าลงทุนคงที่									
๑. วัสดุปรับปรุงดิน ๑.๖ ตันต่อไร่	๒,๔๐๐	-	-	-	-	๒,๔๐๐	-	-	-
๒. ค่าขุดยกร่อง	๑๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. ค่าพันธุ์	๗๕๐	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าลงทุนผันแปร									
๑. ค่าปุ๋ย	๒๒๕	๔๕๐	๖๗๕	๒,๒๗๕	๒,๕๐๐	๒,๗๒๕	๒,๙๕๐	๓,๑๗๕	๓,๔๐๐
๒. ค่าดูแลรักษา	๒,๘๐๐	๒,๘๐๐	๒,๘๐๐	๒,๘๐๐	๒,๘๐๐	๒,๘๐๐	๒,๘๐๐	๒,๘๐๐	๒,๘๐๐
รวมค่าลงทุน	๑๖,๑๗๕	๓,๒๕๐	๓,๔๗๕	๕,๐๗๕	๕,๓๐๐	๕,๕๒๕	๕,๗๕๐	๕,๙๗๕	๖,๒๐๐
ผลผลิต	-	-	-	๒,๔๖๕	๒,๔๖๕	๔,๔๗๐	๕,๒๐๐	๓,๖๐๐	๒,๕๐๐
รายได้	-	-	-	๑๙,๗๒๐	๑๙,๗๒๐	๓๕,๗๖๐	๔๑,๖๐๐	๒๘,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
กำไรสุทธิ	-	-	-	๑๔,๖๔๕	๑๔,๔๒๐	๓๐,๒๓๕	๓๕,๘๕๐	๒๒,๐๒๕	๑๓,๘๐๐

หมายเหตุ : มะพร้าวน้ำหอมเริ่มให้ผลผลิตหลังปีที่ ๓ ราคาจำหน่ายผลผลิตมะพร้าวลูกละ ๘ บาท

๙. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด

เพื่อปลูกอ้อยคั้นน้ำ

ขอยคั้นน้ำพันธุ์สุพรรณบุรี ๕๐ เหมาะสำหรับปลูกทั้งใน
อสภาพพื้นที่ลุ่มและพื้นที่ดอน มีลักษณะดีเด่น คือใบมี
 สีเขียวเข้ม ลำมีขนาดใหญ่สีเขียวอมเหลืองปล้องยาวเป็นรูปทรงกระบอก
 มีความต้านทานต่อโรครำต้นเน่าแดง แดงกอดี
 สามารถไว้ต่อได้ดี ๒ - ๓ ครั้ง ไม่ต้องปลูกใหม่
 ทุกปี การดูแลรักษาง่าย ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด
 จำเป็นต้องมีการปรับสภาพพื้นที่โดยการขุด
 ยกร่องเพื่อป้องกันน้ำท่วมขังและปรับปรุงดิน
 โดยการใส่หินปูนฝุ่นในอัตรา ๒ ตันต่อไร่ สามารถให้ผลผลิตอ้อยเฉลี่ย ๓,๓๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรม	ปีที่								
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
ค่าลงทุนคงที่									
๑. วัสดุปรับปรุงดิน ๒ ตัน/ไร่ (คงสภาพได้ ๕ ปี)	๓,๐๐๐	-	-	-	-	๓,๐๐๐	-	-	-
๒. ค่าพันธุ์ (ท่อนพันธุ์สามารถไว้ต่อ ได้ ๒ ปี โดยไม่ต้องปลูก)	๒,๔๐๐	-	-	๒,๔๐๐	-	-	๒,๔๐๐	-	-
ค่าลงทุนผันแปร									
๑. ค่าปุ๋ย	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐
๒. ค่าดูแลรักษา	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
รวมต้นทุน	๙,๐๐๐	๓,๖๐๐	๓,๖๐๐	๖,๐๐๐	๓,๖๐๐	๖,๖๐๐	๖,๐๐๐	๓,๖๐๐	๓,๖๐๐
ผลผลิต (กก./ไร่)	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐
รายได้	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐
กำไรสุทธิ	๑๐,๘๐๐	๑๖,๒๐๐	๑๖,๒๐๐	๑๓,๘๐๐	๑๖,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๘๐๐	๑๖,๒๐๐	๑๖,๒๐๐

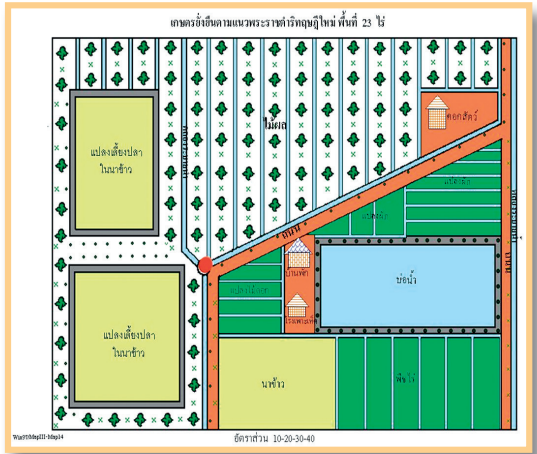
หมายเหตุ : คิดค่าจำหน่ายอ้อยในราคากิโลกรัมละ ๖ บาท

๑๐. การทำการเกษตร

ทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด

การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่
ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด โดยมีการจัดแบ่งพื้นที่ตามสัดส่วนให้เหมาะสมสำหรับพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉลี่ยเกษตรกรจะมีที่ดินประมาณ ๕ - ๑๐ ไร่ และปรับอัตราส่วนของพื้นที่เป็น ๑๐-๒๐-๓๐-๔๐ แบ่งเป็น ส่วนที่ ๑ พื้นที่อยู่อาศัย ๑๐% ใช้สร้างที่พักอาศัย โรงเก็บวัสดุ โรงเลี้ยงไก่ โรงเพาะเห็ด และถนนหนทางภายในแปลง ส่วนที่ ๒ พื้นที่แหล่งน้ำ ๒๐%

กิจกรรม	การลงทุน - ผลตอบแทน					
	ปีที่ ๑		ปีที่ ๒		ปีที่ ๓	
	ลงทุน	รายรับ	ลงทุน	รายรับ	ลงทุน	รายรับ
นาข้าว	๑๐,๐๙๖	๑๕,๙๓๖	๑๐,๘๒๐	๑๕,๙๖๐	๑๓,๐๒๐	๒๗,๔๔๐
พืชไร่ พืชสวน	๑๙,๒๓๙	๙,๙๓๖	๑๒,๖๓๑	๔๓,๑๓๐	๑๒,๓๐๕	๕๓,๘๙๗
เพาะเห็ด	๖,๐๐๐	๑๑,๒๕๐	๒,๒๓๐	๖,๑๓๐	๓,๘๐๐	๕,๔๔๒
เลี้ยงเป็ด	๑,๑๒๕	๑,๘๖๕	๔๕๐	๒,๒๓๐	๑๑,๒๖๐	๑๘,๘๔๕
เลี้ยงปลา	๓,๖๐๐	๑๓,๖๗๓	๔,๒๐๐	๑๒,๙๕๓	๑๖,๘๐๐	๒๕,๐๑๙
รวม	๔๐,๖๐๐	๕๒,๘๘๕	๓๐,๐๖๑	๗๙,๔๐๓	๕๖,๙๗๕	๖๘,๒๗๑
ผลตอบแทน	๑๒,๘๒๕		๔๙,๓๔๒		๗๓,๖๖๕	

หมายเหตุ : เนื่องจากการลงทุนบางกิจกรรม เช่น นาข้าวจะต้องทำการปรับปรุงบำรุงดินหลังจาก ๕ ปี ส่วนเลี้ยงเป็ด (ข้อมูลจากแปลงทฤษฎีใหม่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ)

ใช้เป็นแหล่งน้ำกักเก็บน้ำ มี ๒ แหล่งคือ พื้นที่
สระน้ำและพื้นที่คูน้ำภายในแปลง ส่วนที่ ๓ พื้นที่
นาข้าว ๓๐% ใช้สำหรับปลูกข้าวนาปีและนาปรัง
ส่วนที่ ๔ พื้นที่พืชไร่พืชสวน ๔๐% ปรับปรุงพื้นที่
โดยขุดยกร่องปลูกพืชไร่พืชสวน เช่น ข้าวโพดหวาน
มะพร้าว และผักตามฤดูกาล

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

พื้นที่ลุ่มดินเปรี้ยวจัด มีค่าต้นทุนในการ
ปรับสภาพพื้นที่ ๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่ (ขุดยกร่อง
และปรับสภาพดิน) ซึ่งสามารถรักษาสภาพดินให้
พร้อมต่อการเพาะปลูกพืชได้ ๕ ปี ทั้งนี้ ศูนย์ศึกษา
การพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดทำแปลงสาธิตการ
ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด เนื้อที่
๒๓ ไร่

การลงทุน - ผลตอบแทน

ปีที่ ๔		ปีที่ ๕		ปีที่ ๖	
ลงทุน	รายรับ	ลงทุน	รายรับ	ลงทุน	รายรับ
๑๖,๔๘๐	๒๗,๘๑๐	๑๕,๓๖๐	๒๙,๑๘๗	๑๔,๗๔๔	๒๙,๕๐๕
๑๗,๔๓๑	๖๔,๐๔๑	๑๖,๖๕๐	๖๕,๗๓๓	๒๓,๐๔๘	๖๑,๔๓๕
๓,๔๖๐	๔,๙๔๘	๒,๐๘๖	๔,๖๕๒	๑,๗๖๑	๓,๑๐๙
๑๒,๘๐๐	๒๔,๘๗๒	๒๐,๖๐๐	๓๑,๑๗๔	๓๒,๕๑๗	๔๒,๘๙๗
๑๘,๑๐๐	๒๔,๕๓๔	๑๖,๖๘๖	๒๘,๘๙๘	๑๔,๑๖๘	๒๒,๗๗๐
๖๘,๒๗๑	๑๔๖,๐๒๕	๗๓,๓๘๔	๑๔๓,๔๔๔	๘๖,๒๓๘	๑๕๙,๗๑๖
๗๗,๗๕๔		๗๐,๐๖๐		๗๓,๔๓๓	

๑๗ และปลา เมื่อโตเต็มที่แล้วต้องทำการขายพ่อแม่พันธุ์ และซื้อเพิ่มเป็นการหมุนเวียน

๑๑. การเลี้ยงปลาดุกอุยเทศ ในพื้นที่ดินพรุ

ปลาดุกอุยเทศ คุณสมบัติเลี้ยงง่าย โตเร็ว มีความทนทานต่อโรคจึงมี อัตรารอดสูงและใช้เวลาเลี้ยงค่อนข้างสั้น ซึ่งมีค่าความเป็นกรดต่างของน้ำอยู่ในระดับต่ำถึงต่ำมาก จำเป็นต้องมีการปรับปรุงบ่อและปรับสภาพน้ำ ให้เหมาะสมต่อการเลี้ยงปลาดุกอุยเทศ เพื่อเพิ่ม ปริมาณและคุณภาพของผลผลิตปลาดุกอุยเทศ ได้มากขึ้น

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

การเลี้ยงปลาดุกอุยเทศ จะใช้บ่อขนาด ๔๐๐ ตารางเมตร อัตราปล่อย ๒๐ ตัว/ ตารางเมตร ระยะเวลา เลี้ยง ๙๐ วัน ถึงจะสามารถจับเพื่อจำหน่ายได้

กิจกรรม	ต้นทุน	รายได้ (บาท/บ่อ)
	จำนวนเงิน	
๑. ค่าพันธุ์ลูกปลา	๔,๐๐๐	๑,๒๐๐ กก. ราคา กก. ละ ๖๐ บาท
๒. ค่าอาหารปลา	๓๘,๐๐๐	
๓. ค่าปูนขาว เกลือ ยาและอื่นๆ	๕๐๐	
๔. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๗๐๐	
รวม	๔๓,๒๐๐	๗๒,๐๐๐
กำไรสุทธิ (รายได้ - ต้นทุน)	๒๘,๘๐๐	

หมายเหตุ : อัตราการแลกเนื้อ Food Conversion Ratio (FCR) ๑.๒๑ (อาหาร ๑.๒๑ กก. แลกเป็นเนื้อปลา ๑ กก.)

๑๒. การปลูกสละ

แซมในสวนยางพารา

สละอินโด เป็นพืชที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในสภาพร่มเงาในสวนยางพารา การศึกษาพบว่า การปลูกสละอินโดในสวนยางพาราไม่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของยางพารา การปลูกสละแซมในสวนยางให้ผลผลิตอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปลูกจะเป็นพืชเสริมรายได้ในสวนยาง อีกทั้งสละยังเป็นที่ต้องการของตลาด ดังนั้นจึงสามารถเป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรในการปลูกเพื่อเสริมรายได้ในสวนยางพารา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะราคายางพาราตกต่ำ โดยการปลูกยางพารา ควรปลูกที่ระยะ ๓ x ๗ เมตร ปลูกสละห่างกัน ๒ เมตร จะปลูกได้ประมาณ ๘๐ ต้น/พื้นที่ปลูกยาง ๑ ไร่ ซึ่งสละจะเริ่มให้ผลผลิตได้เมื่ออายุประมาณ ๓ ปี

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ปีที่	ต้นทุน (บาท/ไร่)	ผลผลิต (กก./ไร่/ปี)	รายได้ (บาท/ไร่/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่/ปี)
๑ - ๓	๑๖,๓๕๐	-	-	-
๔ ปีเป็นต้นไป	๔,๒๕๐	๓๒๘	๕๘,๒๔๐	๕๓,๙๙๐

หมายเหตุ : คิตรายาคาผลผลิตที่กิโลกรัมละ ๘๐ บาท

๑๓. การเพาะเห็ดฟาง ด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา

จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกยางพารามาก เมื่อต้นยางมีอายุมากไม่สามารถกรีตได้ จึงจำเป็นที่จะต้องโค่นและแปรรูปไม้ยางพารา ส่วนที่เหลือจากการแปรรูปไม้ยางพาราก็จะเป็นขี้เลื่อย ซึ่งเป็นวัสดุเหลือใช้ไม่มีราคา จึงมีการทดลองผสมเชื้อเห็ดกับขี้เลื่อยไม้ยางพารา เพื่อผลิตดอกเห็ด จนได้สูตรสำเร็จ ซึ่งให้ผลผลิตดอกเห็ดสูง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเกษตรกรสามารถใช้พื้นที่ระหว่างแถวยางพาราเป็นพื้นที่เพาะเห็ดฟาง และเมื่อวัสดุที่เพาะเห็ดฟางสลายก็จะกลายเป็นปุ๋ยหมักทำให้ต้นยางเจริญเติบโตดีขึ้นกว่าพื้นที่ระหว่างแถวที่ยังไม่ได้เพาะเห็ดฟาง ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ยเคมีมาใช้ยางพารา และมีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายดอกเห็ดฟาง

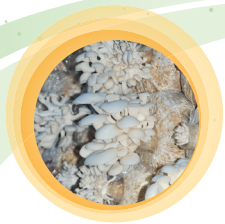

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

การเพาะเห็ดฟางด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา จะเพาะเป็นกองขนาด ๓๐ x ๑๐๐ x ๓๐ เซนติเมตร ระยะเวลาการเก็บผลผลิต ประมาณ ๒๕ วัน/ครั้ง โดยเฉลี่ยสามารถเก็บได้ ๔ ครั้ง/ปี ซึ่งพื้นที่สวนยางพารา ๑ ไร่ สามารถเพาะเห็ดฟางได้จำนวน ๓๖๐ กอง รายได้ ๕๐,๔๐๐ บาท

ต้นทุน (บาท/กอง)	ผลผลิต (กก./กอง)	รายได้ (บาท/กอง)	รายได้สุทธิ (บาท/กอง)	รายได้สุทธิ (บาท/กอง/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่/ปี)
๖๕	๑	๑๐๐	๓๕	๑๔๐	๕๐,๔๐๐

- หมายเหตุ : ๑) ไม่ควรทำซ้ำพื้นที่เดิม เพราะจะมีเชื้อราตักค้างอยู่บนดิน หากจำเป็นต้องทำที่เดิมควรปรับสภาพพื้นที่ก่อน โดยการโรยปูนขาว ๒๐๐ กรัม/ตารางเมตร
- ๒) ช่วงฤดูฝนประมาณเดือนตุลาคม-มกราคม ไม่เหมาะที่จะเพาะเห็ด เนื่องจากมีอากาศชื้นเกินไป ทำให้เห็ดเกิดดอกปริมาณน้อยลง

๑๔. การเพาะเห็ดสกุลนางรม ด้วยขี้เส่อย้ายางพารา

ก การเพาะเห็ดสกุลนางรม เป็นการเพาะเห็ดที่ใช้พื้นที่ไม่มากและใช้วัตถุดิบในการผลิตจากวัสดุเหลือใช้จากโรงเส่อย้ายางพารา ซึ่งหาได้ง่าย ราคาถูก อีกทั้งวิธีการเพาะทำได้ไม่ยุ่งยาก อีกทั้งยังเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและได้อาหารที่มีคุณค่าไว้บริโภคภายในครัวเรือน

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

โรงเรือนเปิดดอกเห็ด ขนาด ๓x๔x๒.๕ เมตร สามารถบรรจุก้อนเชื้อเห็ดได้ ๑,๕๐๐ ก้อน ซึ่งระยะเวลาการเก็บผลผลิต ประมาณ ๙๐ วัน/ครั้ง โดย ๑ ปี สามารถเก็บผลผลิตได้ ๓ ครั้ง และทำให้เกิดผลผลิตเฉลี่ย ๓๐๐ กรัม/ก้อนเชื้อ ราคาจำหน่ายประมาณ ๖๐ บาท/กิโลกรัม

ต้นทุน		รายได้(บาท)
กิจกรรม	จำนวนเงิน	
๑. สร้างโรงเรือน ขนาด ๓x๔x๒.๕ เมตร	๒๐,๐๐๐	๑ ปี สามารถเพาะเห็ดได้ ๔,๕๐๐ ก้อน ๑ ก้อนเชื้อสามารถให้ผลผลิต ๓๐๐ กรัม รวมเป็นทั้งหมด ๑,๓๕๐ กิโลกรัม จำหน่ายได้ราคา กิโลกรัมละ ๖๐ บาท
๒. วัสดุเพาะเห็ดและค่าแรง ๕.๕๐ บาท/ถุง x ๑,๕๐๐ ก้อน x ๓ ครั้งต่อปี	๒๔,๗๕๐	
รวม	๔๔,๗๕๐	๘๑,๐๐๐
กำไรสุทธิ (รายได้ - ต้นทุน)		๓๖,๒๕๐

หมายเหตุ : ช่วงฤดูฝนประมาณเดือนตุลาคม-มกราคม ไม่เหมาะที่จะเพาะเห็ด เนื่องจากมีอากาศชื้นเกินไป ทำให้เห็ดเกิดดอกปริมาณน้อยลง

๑๕. การผลิตอาหารชั้น

สำหรับไก่พื้นเมือง

การเลี้ยงไก่พื้นเมือง เช่น ไก่คอล่อน ไก่เบตง ไก่ชน ฯลฯ เกษตรกรร้อยละ ๗๐ - ๘๐% จะเลี้ยงแบบหลังบ้าน ประมาณ ๑๐-๒๐ ตัว/ครัวเรือน โดยจะปล่อยให้หากินตามธรรมชาติ มีการเสริมอาหารเล็กน้อย ทั้งนี้ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่อาหาร ดังนั้นเกษตรกรจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาหารและการผลิตอาหารสัตว์ใช้เองได้อย่างชำนาญ ตลอดจนการนำเอาวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นมาเป็นอาหารไก่ ก็จะสามารถลดต้นทุนการผลิต สร้างอาชีพและรายได้เสริมให้เกษตรกรได้อย่างยั่งยืน

อัตราพื้นที่การเลี้ยงไก่พื้นเมือง

อายุ แรกเกิด - ๖ สัปดาห์	อายุ ๗ - ๑๖ สัปดาห์	อายุ ๑๗ - ๒๖ สัปดาห์	อายุ ๒๖ - ๗๒ สัปดาห์
๒๒ ตัว/ตร.ม.	๘ ตัว/ตร.ม.	๕-๖ ตัว/ตร.ม.	๕-๖ ตัว/ตร.ม.

สูตรอาหารไก่พื้นเมือง น้ำหนัก ๑๐๐ กิโลกรัม ประกอบด้วยวัตถุดิบต่างๆ ได้แก่		
ปลายข้าว	ปริมาณ	๔๙.๑๐ กิโลกรัม
รำละเอียด	ปริมาณ	๒๐.๐๐ กิโลกรัม
ใบกระถินป่น	ปริมาณ	๕.๐๐ กิโลกรัม
กากถั่วเหลือง	ปริมาณ	๑๒.๑๐ กิโลกรัม
ปลาป่น เปลือกหอยบด	ปริมาณ	๑๒.๘๐ กิโลกรัม
โดแคลเซียม เกลือ ดีแอล เมทไธโอนิน และพรีมิกซ์	ปริมาณ	๑.๐๐ กิโลกรัม

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ต้นทุน		ปริมาณอาหาร
ราคาท้องตลาด	เกษตรกรทำเอง	
๑๕ บาท/กิโลกรัม หรือ ๔๗๐ บาท/กระสอบ	๑๑ บาท/กิโลกรัม หรือ ๓๓๐ บาท/กระสอบ	อาหารชั้นที่ใช้เลี้ยงไก่พื้นเมือง (ช่วงอายุ ๗-๑๖ สัปดาห์) จะอยู่ที่ปริมาณ ๔,๒๕๖ กรัม/ตัว เกษตรกรจึงสามารถลดรายจ่ายไปได้ (๔.๒๕๖ กรัม x ๔ บาท) ๑๗ บาท/ตัว
ลดต้นทุนได้ ๔ บาท/กิโลกรัม หรือ ๑๔๐ บาท/กระสอบ		

๑๖. การใช้หญ้าแฝก

พันธุ์สงขลา ๓ เพื่อขึ้นรูปผลิตภัณฑ์

ทหญ้าแฝก เป็นพืชมหัศจรรย์ที่ทรงปลูกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ ทุกส่วนของต้นหญ้าแฝกใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย มีการส่งเสริมให้ราษฎรปลูกหญ้าแฝกและใช้ประโยชน์จากใบหญ้าแฝกสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการสานผลิตภัณฑ์จำหน่ายเพื่อเสริมรายได้นอกภาคเกษตร การใช้ใบหญ้าแฝกทำงานตัดถดถอมควบคู่กับการปลูกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างรู้ค่า นี่เป็นส่วนหนึ่งในพระราชดำริให้ราษฎรใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

รูปภาพ	ผลิตภัณฑ์ (กว้างxสูง)	ต้นทุน	ราคาขาย	กำไร	ผลิตได้ (ชิ้น/เดือน)	กำไรสุทธิ
	กระปุกเล็ก ขนาด ๓ x ๒ นิ้ว	๑๐	๒๕	๑๕	๖๐	๙๐๐
	กล่องทิชชูกลม ขนาด ๔.๘ x ๔.๒ นิ้ว	๓๐	๙๐	๖๐	๒๐	๑,๒๐๐
	กระปุกใหญ่ ขนาด ๔.๕ x ๓.๕ นิ้ว	๓๐	๘๐	๕๐	๒๐	๑,๐๐๐
	กระจาดใหญ่ ขนาด ๑๐ x ๔ นิ้ว	๕๐	๑๐๐	๕๐	๑๕	๗๕๐
	กระจาดกลาง ขนาด ๗.๕ x ๒.๖ นิ้ว	๓๐	๖๐	๓๐	๒๐	๖๐๐
	กระจาดเล็ก ขนาด ๓.๘ x ๒ นิ้ว	๑๐	๓๐	๒๐	๖๐	๑,๒๐๐
	ตะกร้าเอนกประสงค์ ขนาด ๑๐ x ๑๐ นิ้ว	๖๐	๓๒๐	๒๖๐	๑๐	๒,๖๐๐

หมายเหตุ : กำไรสุทธิขึ้นอยู่กับจำนวนที่ผลิต ราคา และรูปแบบของผลิตภัณฑ์เป็นหลัก

๑๗. การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ไผ่ขลุ่ยใบพื้นที่พรุ

พืชสมุนไพร เป็นพืชที่เกิดจากธรรมชาติและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์ในเชิงสุขภาพ ทั้งการส่งเสริมสุขภาพและการรักษาโรค โดยพืชสมุนไพรมีสารประกอบทางเคมีที่แตกต่างกันตั้งแต่ ชนิด ปริมาณ คุณสมบัติ และการกระจายตัวในพืชชนิดที่ต่างกัน สารเหล่านี้เป็นตัวกำหนดสรรพคุณของพืชสมุนไพร ทั้งนี้ สารในการป้องกันกำจัดแมลงจากพืชสมุนไพร มีฤทธิ์แตกต่างกัน เช่น ไผ่แมลง ดิงดูดแมลง ฆ่าแมลงตัวแก่ และฆ่าแมลงตัวอ่อน เป็นต้น ซึ่งพืชสมุนไพรที่ใช้ควบคุมแมลงต่างๆ มีมาก เช่น กระเพราแดง ขมิ้นชัน ข่า ไพล ขี้เหล็ก ตะไคร้หอม น้อยหน่า พริกไทย มะกรูด แมงลัก ยาสูบ ยูคาลิปตัส สะระแหน่ หนอนตายอยาก และโหระพา เป็นต้น

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

รายการ	ต้นทุนการผลิต (บาท)	ราคาขาย (บาท)	กำไรสุทธิ (บาท)
๑. ครีมทาแก้นยุกสูตรภาคใต้ (ขนาด ๕๐๐ กรัม)	๒๑.๒๕	๓๕	๑๓.๗๕
๒. ยาหม่องสมุนไพรกันยุก (ขนาด ๔๐๐ กรัม)	๒๘.๓๐	๓๕	๖.๗๐
๓. สมุนไพรจุดกันยุก (ขนาด ๗ ก้าน/ห่อ)	๑๒	๑๕	๓
๔. สเปรย์ตะไคร้หอมกันยุก (ขนาด ๔๗๕ ซีซี)	๕๐	๕๕	๕